

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jónas Pauperas ir Balys Vyliūdas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S I N F O R M A C I J A
Münchenas Trečiadienis, 1946. III. 27 d. /III metai/ Nr. 71/108/

SAUGUMO TARYBA POSĖDŽIAUJA

Vašingtonas. Vakar įvykusiame Saugumo Tarybos posėdyje buvo apsverstyti bendrojo pobūdžio klausimai. Antradienį Saugumo Taryba susirenka antrojo posėdžio 17 val. mūsų laiku. Šiame posėdyje bus svarstomas Irano klausimas. Irano delegacija iki šiol iš savo vyriausybės negavo jokių naujų instrukcijų, todėl jos pirmininkas ruošia pranešimą Tarybai, išeidamas iš pirmiau susidariusios padėties, neimdamas dėmesio paskutiniui metu tariamai įvykusių pakitimų.

Teherano radijas pranešęs, kad rusai pradėję trauktis iš Irano, tačiau oficialaus pranešimo iki šiol Vašingtonas nėra gavęs. Vašingtono oficialiniai slugsniai praneša, kad nei į JAV, nei į D. Britanijos notas Irano klausimu Sovietai iki šiol dar neatsakė. Todėl JAV ir D. Britanijos nusistatymu Irano klausimas turįs būti svarstomas taip, kaip buvo numatytas. Be to, Saugumo Taryba norinti žinoti, kokiomis sąlygomis sovietai sutikę savo kariuomenę iš Irano atitraukti. Iš Maskvos pranešama, kad Stalinas UP atstovui pareiškęs, jog Irano klausimu pavykę susitarti patenkinama prasme.

Britų radijo diplomatinis bendradarbis pareiškė, kad JAV ir D. Britanijos vyriausybės nori būti tikros, kad Irano vyriausybė nepasiduotų Maskvos spaudimui, kol sovietų kariuomenė pasiliks Irane.

Antradienį pusę val. Gromyko kalbėjosi su Byrnes.

AP korespondentas praneša iš Teherano, kad sekmadienį Raudonoji Armija pradėjusi trauktis atgal į šiaurę nuo Teherano.

Britų konservatorių ir darbičių atstovai išvyksta į Iraną susipažinti su padėtimi vietoje. Jie aplankys ir sovietų okupuotą sritį.

Pirmadienį atidarant Saugumo Tarybos posėdžius, Byrnes pareiškė, kad JAV sutinkančios patenkinti so-

vietų teisėtus reikalavimus, tačiau niekad negalės sutikti su tais metodais, kuriuos sovietai taiko kaimyninėms mažoms valstybėms. Negalint tarpusavio ginčų išspręsti tiesioginiu būdu, turinti išikišti Saugumo Taryba. Sąj. Tautų chartos dėsniai privalomi visiems, kas jų nesilaikys, turės susidurti su jėga.

MASKVOS RADIJAS PUCIA BRITŲ „KARO KURSTYTOJUS“

Londonas /AP/. Maskvos radijas pareiškė, kad dabar demokratiška, kaip niekada, virtusi begėdiškiausios demagogijos objektu.

Per paskutines 24 valandas Londone girdėtų Sovietų informacijų dauguma buvusi nukreipta ne tik prieš britų kolonijų ir vidaus politiką, bet ir kitos šalys taip pat buvo paminėtos.

Kalbėdamas apie „užkietėjusius“ britų džentelmenus, sovietų radijo komentatorius pasakė: „šių demagogų tikslas yra sukelti priešišumą ir trynimasi ir ypač kurstyti karą prieš Sovietų Sąjungą.“ Komentatorius pažymėjo, kad karas turėjęs kai kurių gerų ypatybių ta prasme, kad jis padaręs paprastą žmogų gudresniu. „Jis nebesąjau toks lengvatikis“, pasakė kalbėtojas. „Kai jis dabar išgirsta, pavyzdžiui, kalbant, jog visoje Britų imperijoje piliečiai naudojami įgimtomis Habeas corpus, Magna charta ir kitomis laisvėmis, jis kreipia savo akis į Indiją“.

Kalbėdamas apie britų „fašistus“, komentatorius pareiškė: „Šie pseudo-demokratijos čempionai, prisidengdami skambiomis demokratiškumo frazėmis, savo krašte varo antidemokratišką politiką.“

Kitoje radijo informacijoje buvo kritikuojamas Britanijos užsispyrimas Graikijoje įvykdyti rinkimus kovo 31 d. ir nurodytas vienas Atėnų spaudos komentaras, kuriame pasakyta, kad Britų išikišimas likvidavęs Graikijos nepriklausomybės idėją.

Atnaujindamas Sovietų priekaištus, kad padėtis Indonezijoje sudaro pavojų pasaulio taikai, komentatorius V. Nikitinas anglų kalba pareiškė, kad Anglų ir Olandų vyriausybės ginklų pagelba mėgina užgniaužti Indonezijos natūralų laisvės troškimą.

Kitame radijo komentare, kuriame kalbėta apie Sirijos ir Libano kovas už laisvę, buvo pasakyta, jog „žiauri kova“ tarp britų ir prancūzų kapitalų dabar vyksta dėl svarbių oro ir jūros bazių kontrolės artimuosiuose Rytuose.

KARDINOLAS GRAFAS VON GALENAS

Tik ką iš Romos grįžęs naujasis kardinolas von Galenas, eidamas 76 metus amžiaus, mirė Mūnsteryje. Jis priklausė visam pasaulio katalikams. Būdamas Mūnsterio vyskupu dažnai priešinosi nacių jėgos politikai. Kai naciai pradėjo persekioti ir naikinti beginklius žmones, Galenas juos pavadino žudikais. 2 mil. Vestfalijos katalikų vardu jis protestavo prieš vienuolynų turto grobimą. 1936.XI.4 naciai įsakė pašalinti kryžių iš mokyklų. Vysk. Galenas reikalavo katalikus protestuoti. Lapkričio 24 d. tūkstančiai Vestfalijos ūkininkų viešai pareikalavo tą įsakymą atšaukti. Į tą ūkininkų protestą buvo atsižvelgta. Kai Rosenbergas išleido „Mythos des XX Jahrhunderts“ ir atvyko į Mūnsterį išjudinti nacių sąjudžio, vyskupas įteikė protestą Reicho vyriausybei. Į tą protestą nebuvo atsižvelgta. Kai 1938.XI.10 naciai sudegino sinagogas, pirmąjį sekmadienį vyskupas Galenas per pamokslą pareiškė pasibaisėjimą tokiu elgesiu ir vėliau pasmerkė masines žudynes. Jo pamokslai buvo dauginami milijonais egzempliorių ir platinami. Taigi vokiečių katalikai su jo mirtimi nustojo geriausios asmenybės.

Mirusį kardinolą Montgomerys pagerbė pasiųsdamas užuojautos telegramą Kölno arkivyskupui.

- TRUMPOS ŽINIOS

- Atlantic City. UNRROS konferencijoje JAV atstovas pareiškė protestą prieš sovietų kariuomenės maltinimasi iš Austrijos maisto išteklių. UNRRA teikianti maistą civiliniams Austrijos gyventojams, bet ne svetimai kariuomenei, esančiai Austrijoje. Britanijos atstovas pa-

reiškė amerikiečių atstovo nuomonę. Diskusijos tuo klausimu tebevyksta.

- Viena. Sąjungininkų Kontrolės Taryba svarstė Austrijos mitybos klausimus.

- Paryžius. Prancūzijos vyriausybė įteikė notą JAV ir D. Britanijos vyriausybėms Franco Ispanijos klausimu. Prancūzijos vyriausybė šia nota atsisakė iškelti Franco Ispanijos klausimą Saugumo Taryboje, bet pasiūlė jį apsvarstyti užsienių reikalų ministrų konferencijoje.

- Otava. Kanados špionažo byloje paaiškėjo, kad sovietų šnipai reikalavę iš Kanados atitinkamų valdininkų žinių apie atomines bombas, kariuomenę ir apie naujas sprogstamąsias medžiagas.

- Munchenas. Nuo birželio 1 d. amerikiečių policija, kurią sudarė 38.000 vyrų, perims visą viešąją zonos kontrolę.

- Hamburgas. Žmonių minia čia išplėšė porą vagonų akmenis anglių Kitzse miesto dalyse išvogė mėsą ir duoną.

- Berlynas. Berlyno miesto srityje, vadinamoje Wedding, įvyko socialdemokratų balsavimas dėl susijungimo su komunistais. 307 balsais prieš 20 susijungimo klausimas atmestas.

- Bombėjus. Britų ministrų komisija N. Dehlyje priėmė 200 žurnalistų. Manoma, kad pasitarimai su provincijų atstovais truks apie 14 dienų. Per šiuos pasitarimus bus nustatyti būsimosios valstybės konstitucijos pagrindai.

- Berlynas. Netrukus 100.000 vokiečių belaisvių iš amerikiečių ir britų zonų bus grąžinta į rusų zoną. Darbo įstaigos rūpinasi jiems parūpinti darbe.

- Berlynas. Trečiadienį teismas pradeda svarstyti 2 vokiečių komunistų bylą, kurie kaltinami agitavę valdininkus dėl socialdemokratų susijungimo su komunistais.

- Mūnsteris. Čia po 12 metų pertraukos vėl atidaryta Baromėjaus vardo mokykla katalikų bibliotekininkams ir knygų prekybininkams paruošti. Mokslas trunka 4 semestrus. Pavasarį Aachene atidaroma socialinė katalikų mokykla moterims. Nūrnberge įsteigta katalikų menininkų gildija.